

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Forretningsfører: Sparekasseb. Ridder
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Avertissementsprisen er pr. Pettitline
for Inserater paa Forsiden 15 Øre.
Almindelige Annoncer 1. Gang 10 Øre
etterfølgende Gange 5 Øre.

Nr. 200

Freitag den 27. Juli 1917

5te Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
har den største Udbredelse i Nordre Herred
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
oplaager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvaarlig.

Unge Piger og deres Opdragelse.

—o—

Medens saavel Barnet som den voksne i høj Grad har været Genstand for Psykologernes Opmærksomhed, har Overgangsalderen, hvori Individets Linier under stærk, gærende Udvikling fæstnes, hidtil været sledmoderligt behandlet. Saa meget mere Interesse knytter der sig til det Samlivværk, den amerikanske Forsker Stanley Hall har udgivet om dette Emne, et Arbejde i to svære Bind, der rummer et omfattende Materiale, tilvejebragt gennem omfattende Undersøgelser paa de forskellige Omraader.

Den franske Pædagog Gabriel Compayre har i et Skrift om Overgangsalderen stiller det amerikanske System i evropæisk Belysning og dvæler i sin Fremstilling ikke mindst ved Stanley Halls Anskuelse om den kvindelige Opdragelse. Dertil har han saa meget mere Grund, som de unge Pigers Opdragelse forekommer den amerikanske Forsker at være baade vanskeligere og mere betydningsfuldt end Drengeenes. Kvinden er nemlig i Stanley Halls Øjne ikke bare Mandens Lige; men i visse Retninger er hun ham overlegen, idet hun er et mere tro Udtryk for Slægten. Ja, Amerikaneren, som frit vedgaar, at han oprigtigt misunder sine katolske Venner deres Mariakultus, betænker sig end ikke paa ganske uamerikansk at sætte Kvindens naturlige Evner over de Fortrin, Undervisningen kan skænke hende. Det hedder i hans Bog:

„Hvem har nogen Sinde spurgt sig selv, om Maria, den hellige Moder, som visse Mænd har tilbedt, kendte til den kaldæiske Sijernekultus, om hun havde studeret Ægyptisk eller Babylonisk, om hun kunde læse eller skrive sit eget Sprog? Hun har ikke desto mindre været Genstand for Tilbedelse gennem Aarhundreder, fordi hun har været Forherligelsen af Kvinden, Kvinden, der staar Naturen og Slægten nærmere, end Manden gør, og som er rigere end han paa Kærlighed, Barmhjertighed, uegennyttig Hengivenhed og indre Blik. Kvinden lærer os, hvor meget vigtigere det er at være „Kvinde“ end at blive Kunstnerinde,

Talerinde, Lærerinde, og hun hender vor Opmærksomhed paa, at det er langt mere at være en „Mand“ end at være en Adelsmand, Filosof, General, Præsident eller — Millionær“.

Men misforstaa ikke dette. Hvad Stanley Hall angriber, er ikke, at Kvinden erhverver sig Kunskaber og giver sig i Lag med Studier. Det saakaldte svage Køn har efter hans Mening forlængst lagt for Dagen, at det i Intelligens ikke er Manden underlegent. Der kan ikke længere være Tale om at tvinge Kvinderne til den samme indelukkede og fornedrende Liv som før i Verden. De gør med Rette Fordring paa Lighed i Opdragelsen. Den Tid er forlængst forbi, da man kunde paastaa, at „de var kønne som Engle og dumme som Gæs“, da Karikaturen viste en ung, nygift Frue, som fra Køkkenet kommer farende ind til sin Mand for at spørge ham, hvor meget to Gange to er; hun faar til Svar, at det er tre for Kvinder og 4 for Mænd, og gaar tilfreds sin Vej med et yndeligt: „Tak du kære!“ Den Tid er ogsaa forbi, da Kvinden af Manden ikke fordrede andet end faderlig Hengivenhed, da de levede som Dukker, tilfredse med at være en Art Legetøj og med „Vedbendranken ved Egestammen“ til Ideal, da de, uvidende og overfladiske, ikke nærrede nogen Interesse for Mandens Gerning eller Livets Kamp.

Alt dette hører Erindringen til, og Stanley Hall glæder sig der over. Men hvor dybt han end sympatiserer med at højne Kvindernes aandelige Niveau, protesterer han ikke desto mindre mod den moderne Opdragelse, som synes at skulle medføre, at der en skøn Dag „nok findes et Kvindekøn, men ikke noget kvindeligt Væsen“. I sin Iver for at slette Forskellen mellem Kønnene og sikre de unge Piger personlig Selvstændighed og Muligheden for at kunne forsørge sig selv, glemmer man efterhaanden efter hans Opfattelse at forberede Kvinden paa hendes fremtidige Pligter som Hustru og Moder.

Fællesskolens Fordel maa han i Kraft af sin Idé om Nødvendigheden af en særskilt Opdragelse for det kvindelige Køn forkaste. Selvfølgelig har han intet imod, at det anvendes i de almindelige Folkeskoler, hvor Børnene gaar fra 4—5 til 12 Aars Alderen; han kan ogsaa, om end uden Begejstring, være med til, at Systemet benyttes i de saakaldte Colleges, som i de forenede Stater i Reglen ikke modtager sine Elever før i 16 Aars Alderen. Men i den mellemliggende Tid, den kritiske Alder fra det 12. til det 15. Aar, da de unge besøger high school, vil han for ingen Pris vide af det.

Hvorledes forestiller Stanley Hall sig da det ejendommelige ved den unge Piges Opdragelse? Jo, han fremhæver først og fremmest den Betydning, man har at tillægge hen-

des fysiske Udvikling. Kvindens Sundhed er for Slægtens Fremtid vigtigere end Mandens. Intet bør derfor spares for ved Legemsøvelser og paa anden Maade at fremme hendes Legemes sunde og kraftige Vækst. En Pigeskole bør være et Tempel, viet „Gudinden Hygieias Dyrkelse“. „Alt maa gøres for at sikre de unge Piger det rette Antal Timer at sove i, og der maa nøje vaages over deres Maaltider, idet man retter sig efter Appetiten, der er en Art „legemlig Samvittighed“. Fri Lege skal træde i Stedet for den alt for kunstlede og mekaniske Gymnastik, og Dansen, som ikke bare gør Legemets Bevægelser harmoniske, men ogsaa giver Sjælen en vis Rytm, maa ikke forsømmes, — „en ung Pige er ikke opdraget, hvis hun ikke har lært at danse“.

Det vil føre for vidt at komme ind paa de Studier, Stanley Hall anbefaler for at forberede den unge Pige til hendes fremtidige Stilling i Familien og Livet. Det kan være nok at sige, at han, som man kunde vente, overalt understreger det praktiske, det huslige. Han tilraader varmt Studiet af de levende Sprog, for Historiens Vedkommende peger han paa de store Mænds Levnedsløb, inden for Litteraturen paa Poesien og Dramaet. Den største Vægt lægger han imidlertid paa Barnepsykologi og Pædagogikens Historie, ligesom han gør sig til Talsmand for en omhyggelig Undervisning i huslig Økonomi. Og Compayre slutter sin Fremstilling af Stanley Halls Tanker med de Ord:

„Han billiger ingen af de tre Typer, som han ser virkeliggjorte omkring sig: Hverken den overfladiske, til en stor Dukke opvoksende Kvinde, der følger sig efter Mandens Nykker, men til Gengæld forlanger Luksus og ydre Glans, ikke heller den lærde og pedantiske, hovmodige og selviske Kvinde, der ofrer alt for sin personlige Uafhængighed og sin intellektuelle Kultur; ikke heller den Kvindetype, der spørger sig og isolerer sig fra den virkelige Verden. Hans Ideal er den uden al Overdrivelse dannede, virksomme og med Sans for Livets Realiteter udrustede Kvinde, der frem for alt eftertragter „Moderskabets Ære“.

Vil det lykkes Stanley Hall at overbevise sine Landsmænd om, at han har Ret? Det er ikke godt at vide. Men i den gamle Verden er der ikke Tvivl om, at den amerikanske Forskers Tale adskillige Steder vil finde en modtagelig Jordbund.

Frugtavlen i Danmark.

Af Konsulent Dalskov.

—o—

Vi har her i Danmark udmærkede Betingelser for en rig og i dobbelt Forstand frugbringende Frugtav! Men indtil for ganske nylig er denne Erhvervsgren rigtignok blevet slemt misrøgtet herhjemme. Ikke fordi

her i og for sig har været Mangel paa Frugtræer, men fordi Dyrkerne ikke har haft Forstand paa det, de gav sig af med. Der er navnlig et Forhold, som til Stadighed er blevet ganske overset, og som vi nu gennem vor Forening gør alt for at oplyse Frugtavlerne om. Det er Jordbundens Indflydelse paa Træernes Bæreevne.

Mærkeligt nok har man tidligere kun i yderst ringe Grad regnet med denne Faktor, eller vistnok som oftest ganske overset den.

Man har valgt de Sorter, som man enten selv syntes bedst om, eller som i Planteskolernes Kataloger var fremhævet med de fedeste Typer. Men om de paagældende Sorter virkelig egnede sig til de lokale Forhold, man havde at byde dem, skænkede man ikke en Tanke.

Nu er Forholdet jo dette, at de fleste Frugtsorter har en Periode, hvor Væksten er den overvejende, og derefter skulde saa normalt følge Frugtbarhedsperioden. Saalænge et Træ befinder sig i Vokseperioden, vil det dog i Reglen nogenlunde kunne trives i de fleste normale Boniteter af Kulturland. Men ganske anderledes stiller Forholdet sig, naar Træet skal til at bære Frugt. Saa skal selv smaa Nuancer og Afvigelser fra de rette Vilkaar nok gøre sig gældende.

Jeg skal nævne et Par typiske Eksempler paa dette Forhold. Den gule Gravensten f. Eks. trives ganske storartet paa svær Lerjord og bærer her rigelig og god Frugt, medens den sygner hen og bliver ufrugtbar paa Sandjord. Søde Kirsebær gaar ganske stille ud i Løbet af faa Aar, hvis man planter dem i Lerjord, medens lige det modsatte er Tilfældet med sure Kirsebær. Den Slags Eksempler kunde jeg blive ved med at nævne!

Saa er der en anden Ting som Frugtavlerne ofte overser, og det er Ernæringsforholdet. Det gælder jo nemlig ikke alene om at gøde sine Frugtræer, det gælder ogsaa om at gøde dem rigtigt. Et ganske ypperligt Gødestof, som vi ogsaa gennem vor Forening og vore Konsulenter agiterer stærkt for, er Gødningsskalken. For det første bliver Frugterne paa de Træer, der er gødet dermed, af en ganske ualmindelig Salthed, Sødme og Aroma! For det andet indgaar Kalken, naar den med Safterne trænger op gennem Træet, en kemisk Forbindelse med Bladenes Oksalsyre og Vinsyre. Der dannes sig da smaa skarpe og ætsende Krystaller inde i Bladcellerne, og disse er af vital Betydning for Træet, idet de for det første beskytter det mod Insektangreb (Insekterne skærer deres Munddele paa de skarpe Partikler), og dernæst gør det uimodtageligt for Svampesygdomme. De syreholdige Krystaller ætser nemlig Svampekimet bort.

Der produceres for Øjeblikket ca 20 Mill. Pund Frugt her i Landet om Aaret. Dog bliver næppe al denne Frugt anvendt. En Del raad-

ner eller ødelægges af Svamp, og en Del gaar tabt paa anden Maade. Men hvis Landets 3 Millioner store Befolkning blot forbrugte 1/4 Pund Frugt pr. Individ daglig i Aarets Løb, saa vilde der aarligt forbruges ca. 150 Millioner Pund Frugt.

Normalt indføres Frugt for ca. 6 Mill. Kr. aarlig. Og selv om en Del af denne Frugt er Appelsiner, Citroner osv., Sorter, der naturligvis daarligt kan erstattes, saa beløber f. Eks. Værdien af de importerede Æbler sig alene til 1 Mill. Kr. Men blot Produktionen af for 1 Mill. Kr. Frugt vil jo skaffe Arbejde og Indtægt til mange danske Hænder.

Hvilken Værdi et bæredygtigt Frugtræ egentlig har kan jeg bedst belyse ved at fortælle en lille Episode, som for nogle Aar siden fandt Sted nede i Tyskland:

Ved Anlæget af en Jernbane i Baden blev det nødvendigt at ekspropriere en mindre Del af en Frugthave, hvorpaa der stod 5 ældre og 5 yngre Frugtræer. Ejeren forlangte en Godtgørelse herfor af 3700 Mark, men Komitèen tilbød ham at betale 2400 Mark for Træerne. Ejeren kunde imidlertid godtgøre gennem nøjagtige Optegnelser, at Træerne i de senere Aar havde givet en Indtægt svarende til Renterne af en Kapital paa 3700 Mark. Komitèen maatte bøje sig herfor, og Godtgørelsen blev fastsat til 500 Mark pr. Stk. af de ældre Træer og 240 Mark pr. Stk. af de yngre Træer!

Denne lille Historie viser jo iøvrigt ogsaa, hvor nyttigt det i givet Tilfælde kan være at føre nøjagtigt Regnskab med hvert enkelt Frugtræ.

Frugthøsten i Aar tegner rigtigt godt! Af Æbler ventes en god Middelhøst! Pærerne derimod lover over Middelhøst! Kirsebærrene har ogsaa (i Modsætning til i Fjor, hvor der jo ingen var) givet noget over Middelhøst. Det eneste, det er skraft med er Blommerne. Buskfrugten er ogsaa ualmindelig god i Aar.

Hvil.

—o—

Jeg har slængt for en Stund min Stav og mig selv og min tyngende Randsel i Grøften, — ligger og lytter til Cyklernes Klemte og Automobilernes Snøften.

Og føler mig i en middagshed Rus som Barn af den store Sommer, naar jeg stirrer tilbage ad Vejen, jeg gik, og frem ad de Veje, der kommer.

Aanej, der er ingen Rns som den: at stirre paa Agre i Flamme af Sol, naar Skyggen dækker en selv fra Grøftens forvredne Stammer.

To Stammer, forenet i Kronens Næt, der slynger sig Vidje ved Vidje — som hovsko'de Ben af en Faun stikker frem fra en bukkelaadden Midje.

Jeg kender dig, store, lystige Faun, og dit Rige, den straalende Sommer.

Du fulgte mig tro ad de Veje, jeg gik,
Du følger ad Vejen, der kommer.

Min Sjæl er jo selv som
en Strøm af din,
Jeg mærker din Vilje brænde.
Min Længsel er født af din
Vandrerdraft
mod Verdens og Sommerens Ende.

Og suser din Længsel saa stærk
som en Storm,
min Længsel fyger som Avner. —
Hvor er dog vi Meunesker svage
og smaa
mod Sommerens mægtige Fauner.

Chr. Stub-Jørgensen.

Vore nærende vilde Planter.

—0—

Den langvarige, store Krig har i højeste Grad belært os om Nyttens og Nødvendigheden af at savne og spare; dette, at det danske Folk delvis maa undvære Kul, Brænde, Petroleum, Brød, Mel og Sukker, og de fabelagtige Priser, der maa betales for Mælk, Kød, Æg, Kartofler etc., er blevet en daglig flydende Kilde af Lidelse for Tusinder af Husmødre, Hvad der skærper Savnet er ogsaa, at de alle er lige konservative og nødig eller slet ikke afviger fra de nedarvede Vaner i Husførelse og Madlavning. Umaadelige Værdier gaar aarlig tilspilde, som kunde bringe Mennesket Nytte og Næring, grundet paa, at Tradition og Mode spiller en altfor stor Rolle.

Hvorfor træder da ikke nogle af vore mange dygtige Husholdnings-Lærere frem med Oplysning og Belæring om Anvendelsen af de enorme Kvanta af Planter i vort Lands Flora? Værdier, som hidtil ringeagtes og forødes. Planter vokser, modnes, visner og dør ligesaa upaaagtet som Strandbreddens Sand og Smaasten; maaske netop fordi de staar fremme i ubegrænsede Masser og Mængde, tilgængelige for enhver, der vil bukke sig for at plukke og hjemføre dem.

Nu, da vort dejlige Land paany udfolder sig under Sommerens Sol og byder os alle Jordens rige Afgrøder, finder jeg, at vi bør drage os disse til Nytte i videste Omfang.

Med den Tid vi nu gennemlever, og den maaske endnu værre, der ligger for os, maa Samfundet ruste sig paa alle Felter og ikke i tilvagt Forblindelse stadig holde paa det nedarvede. Følgende Planter, der findes overalt i Naturen, vil kunne suppleres med mange flere Arter:

Den lille, lavstaaende Brændenælde, Urtica, der hæver sig 4—10 cm over Jorden, er aldeles fortrinlig som Spinat i Kaal og Kørvelsuppe; plukkes med Stub og Stilk. Denne Plante spises overalt i Sverige, af Rige og Fattige, gennem flere Slægtled.

Vor Løveland Toroscaem spises overalt i hele Frankrig, giver en herlig, velsmagende Salat og Gemyse.

Den almindelige Følfod Tussilago, ligesaa foragtet som Tidslen, leverer gennem sin Blomst og Stilk en meget velsmagende Gemyse.

Tidslen Corduus findes i lige saa stor Overflod som Følfoden. Den plukkes med Rod og Stilk og helst ganske ung, mulige Smaatorne bortskæres.

Gaaseblomsten Tusindfryd, Bellis perennis, samt dens Blade, er meget anvendelige, ogsaa som Vintersalat.

Den lille Syreplante runnese acetosa bruges til Suppe og som henkogt Gemyse, navnlig i Tyskland, hvor Tusinder af fyldte Krukker heugemmes.

En ofte ret besværlig Ukrudtsplante man kalder Skvalderkaal, Ego-podium podagraria, hvis Blade og Stilke giver god Spinat — kort sagt, hver Maaned har sine vilde

Planter og Frugter lige fra Maj til Oktober.

Disse faa, spredte, ufuldkomne Oplysninger har kun til Hensigt at vække Interessen for en samfundsnyttig Sag, og skulde helst føre til, at Familier rundt i Landet vendte hjem fra Udflykten i nærmeste Omegn med Net, Kurve og Haandtsker fulde af friske, nærende, sunde, velsmagende og billige Planter.

Tørrede Grøntsager vil ogsaa om Vinteren være et fortrinligt og sundt Næringsmiddel, idet man først tilsætter samme Vandmængde, som er fordampet ved Indtørringen (Planterne drikker sig mætte. 30 Gram Tørgemyse vil efter endt Indsugning og Kogning give 300 Gram friske Grøntsager, tilstrækkelig for een Person.

Tungen er en god og ubestikkelig Dommer, og den vil blive fuldt tilfredsstillt ved den her nævnte og overordentlig megen anden Planterføde, hentet frit fra Skov, Mark, Mose, Sø, Hegn, Grøft og Landevejskant.

Det var et smukt og rigt Felt for den arbejdsomme og initiativrige Husmoderforening at bringe Sagen frem om: „Vore næringgivende Vildplanter og Frugter“ med Belæring om de flersidige Fremgangsmaader, naturligvis i Samarbejde med en Botaniker. En saadan ikke særlig vanskelig Opgave vil bringe Foreningen stor Ære og Paaskønnelse og Hjemmene og hele Samfundet en god Støtte.

M. P. Blichert. „B. T.“

Kan Dyr forstaa Billeder?

—0—

Mange Forskere og Naturvenner har eksperimenteret og gjort lagttagelser for at bringe paa det rene, hvorledes de forskellige Dyrearter forholder sig lige overfor Billeder. Saaledes fortæller Alexander v. Humboldt, at han en Gang ved Orinoco viste et Par smaa Aber en Række farvede Billeder af Græshopper og Hvepse. Straks rakte Aberne Hænderne ud for at tage fat paa det, som de troede var levende Insekter. — Foran et Kloster i Lhassa i Centralasien havde Munkene en Dag opslillet en Træhund der var saa godt eftergjort og malet med saa naturlige Farver, at en Slange kom og bugtede sig om dens Hals for at kvæle den.

Fugle kender godt deres eget Billede, naar de ser i et Spejl. En Stær, som var saa tam, at den plejede at flyve ind gennem Vinduet til et Værelse, som vendte mod Haven, fløj altid lige hen til Spejlet og begyndte at synge til sit Spejlbillede.

Hunde forholder sig meget forskelligt. Medens Racehunde undertiden bliver synlig oplavede ved at se deres eget Billede og logrer ivrigt med Halen, viser Køtere en bestemt Uvilje mod Spejlet.

En Dyremaler havde en Gang malet sin Hund, en lille Foxterrier i naturlig Størrelse. Næppe havde Hunden faaet Øje paa Billedet, før den gøende sprang løs paa det.

En Jagthund, som tilfældigvis fik et Billede af en Parforvejagt at se, begyndte straks at løbe omkring og gø, og det var tydeligt, at Billedet havde vakt dens Jagtlyst.

Hvad en Hustru er værd.

—0—

I Kamschatka betaler en Mand, som gifter sig, 3 Rensdyr for sin Kone. Kafferen maa ud med 6 fede Okser for at faa sig en Livsledsagerinde. I Unganda tiltusker man sig en Kone for en Pakke Patroner og 6 Synaale og paa Sydvesten af

Australien er det Skik og Brug at betale den udvalgte med hendes Vægt i Smør. Særlig billigt faar man købt sig en Kone blandt Tartarerne i Turkastan, da den gængse Pris her er en Æske Tændstikker. Hvor misundelige vilde ikke de giftelystne unge Mænd af vilde Folkestammer blive, hvis de vidste, at i Evropa slipper man for at betale noget for en Hustru — ja, at man ofte endog faar en større Medgift, naar man gifter sig.

En sund Udvikling

bør ikke skæmmes ved Forbud.

Skal 1,700,000 Mennesker sættes under Politilsyn af Hensyn til Drankerne?

—0—

I en udførlig Artikel om Forbudskravet skriver fhv. Folketingsmand, Kommandør E. Bluhme bl. a.:

I Norge og Sverrig er jo i vid Udstrækning gennemført Forbudslove, og Statistiken meddeler, at hist forbruges mindre Spiritus end hos os, men deraf at slutte, at hine Folk er mere ædruelige end vi, er selvfølgelig Nonsens. Naar de ikke faar Spiritus, forbliver de ædru, for saa vidt som de ikke bruger Surrogater; men bring dem her til vore billige og gode Drikkevarer, da vil det nok vise sig, at vort Folk er det ædrueligste; deres Søfolk og Turister modsiger ikke dette.

Ingen vil benægte, at vort Folk er gaaet glædeligen frem i Ædruelighed gennem de sidste Menneskealder, siden hin Tid, da Jeppe drak sin daglige Rus og hele Borgerskabet uden Skamfølelse lod sig føre drukken til Hjemmet fra Klub eller Gilde. Til denne Fremgang har i høj Grad medvirket Afholdsfolkens Arbejde, og med Sympati og Agtelse ser alle hen til dette deres frivillige Virke, ikke mener jeg hermed særligt Redningsarbejdet mellem de Forfaldne, hvad jeg ikke tillægger stor Værdi, men Arbejdet gennem alle Klasser til Fremme af Maadehold.

Men med al Agtelse altsaa for Afholdsfolkens Virke har dog det virksomste Middel til Ædrueligheds Fremme været stigende Oplysning, Dannelses, højere Lønninger, dermed mere Velvære og øget Trang til Hygge, Skønhed og Luksus i og udenfor Hjemmet.

En saa velgørende Udvikling i vort Folkeliv er det syndigt at ville skæmme ved Magtmidler, Lovbud og Polit. De Ulemper, som Drankere paafører Samfundet, maa og bør kunne hemmes ved andre Midler.

Naar Forbudsmænd og deres Fysiologer paastaar statistisk at kunne bevise, at Drik avler Forbrydelse og at Drankere avler Børn forudbestemt som Drankere og Forbrydere, da tror jeg nok, at Statistik her, som saa ofte, benyttes til Bevis for, hvad man ønsker bevist, men næppe kan bevise. Dog, selv om saa var, skal det da forbydes mig, endog ved Lov, at leve, som jeg anser sundt og behageligt. Skal det forbydes mig at drikke er Glas Øl, et Glas Vin eller en Snaps til Maaltidet, fordi min Nabo er en Drukkenbolt, som muligt i Fuldskab pryglar sin Hustru, eller hvis Børn maaske bliver uheldige — dette er dog Vanvid.

Der findes her i vort lille Land, naar Børn under 15 Aar fraregnes, vel omtrent 1,900,000 Mennesker. Samtlige Afholdsforeninger tæller med fradrag af Børn ca. 180,000. Det vil sige, at vi andre ca. 1,700,000 Indvaanere skulde underkastes Politilsyn eller Paabud af en forholdsvis lille Kreds af Fanatikere, idet jo de færreste Afholdsfolk er Tilhængere af Forbud.

I vore Straffeanstalter hendsidder gennemsnitlig ca. 2000 Fanger. Egentlige Drankere var jo kun de færreste af dem. Det kostbare Tilsyn er gennemgaaende vistnok ikke til Forbedring af Individerne. Var det dog ikke naturligt, om Staten her i Landet med vore mange Smaaer paa nogle af disse opkøbte samtlige Ejendomme, hvilke jo selv i disse Dage kan erhverves forholdsvis billigt, og til saadanne Øer overførte samtlige Fanger og Drankere, hver Kategori sin Ø, gav dem her, hvorfra de ikke kunde undslippe, begrænset Frihed til at leve, ordne sig og arbejde for Livet ved Jordens Dyrkning, ved Fabriksdrift o. l., naar de naaede at faa opført Bygninger og Boliger m. m. Selvfølgelig maatte nogen militær Magt være til Stede for at hindre Mord eller Mishandling, men ellers overlade Fangerne selv at ordne deres Samfund og Arbejdsdag til Forrentning og til Livets Ophold og med Ret til at erhverve Frihed med rimelig Garanti mod Tilbagefald.

Maaske var det en Fejl hos de Regerende i min Ungdom, eller rettere i hin Tid, da hver By var saa lykkelig at have sin Galgebakke, at man ikke da hængte alle Drankere. Vi vilde efter Forbudsfolkens Paastand da nu have været en sundere og hæderligere Slægt. Dog ved jeg ikke, om der i vor Tid er flere Forbrydere i Forhold til Indvaanerne, om der findes flere abnormt fødte eller om der er flere, der mishandler deres Koner m. m. Drankere er der ubetinget færre af, og en stor Trøst er det at vide, at paa Sessionerne sporer man en udmærket Fremgang hos Ungdommen; den er højere, mere velskabt, bredere over Brystet, bedre Gangart, færre kassable. Det gælder ogsaa den kvindelige Ungdom, — og hvad vi alle ved: Ungdommen er aandeligt mere udviklet, mere oplyst, mere sundt levende end forhen — saa at vi vist nok tør med oprejt Pande bede Forbudsmændene om at moderere sig, og da med varm og oprigtig Anerkendelse af Afholdsforeningernes almindelige Virke, alle, alle straks, melde os ind i den „Nord for Lov og Ret“ nysindstiftede Forening for „Den personlige Friheds Værn“ (Hjemsted i Aalborg).

Hammershus Genopførelse.

—0—

Hr. Arkitekt Einar Ørnsholts primierede Rekonstruktion af Hammershus, saaledes som Fæstningen saa ud i sin Glansperiode, er for Tiden paa Rundrejse her paa Øen, for at Bornholmerne kan faa Lejlighed til at se, hvorledes den gamle Borg har set ud, eller hvorledes den vil komme til at se ud, saafremt Planerne om at genopføre „Slottet“ bringes til Virkelighed.

Her i Allinge bliver den udstillet paa Teknisk Skole d. 17—18—20. August fra 6—8 og vi anbefaler vore Læsere at se dette lille Kunstværk. Som Bygningen præsenterer sig en miniature er det et lille Stykke malerisk Middelalder, fyldt til Randen af historiske Minder, der bringer os til at tænke paa de Tider, da Borgen efter Erik Glippings Død var et Tilflugtssted for de Fredløse, da Hammershus blev overgivet til Christian d. Anden, som her bragte sin Fange, den opsætsige Odense-Bisp, Jens Andersen Beldenach, i Forvaring, og da Corfitz Ulfeldt og Eleonora Christine sad fangne her og foretog deres eventyrlige Flugt ned ad Klippeskærterne.

Bornholmerne har nu Lejlighed til at tage Spørgsmaalet op: Restavrering eller Genopførelse!

Naar Jærnet bliver dyrt.

Rundt om langs vore Kyster har Dykkere de sidste Aar været travlt beskæftigede med at oplede og optage de gamle Skibsskrog, uhyggelige Minder om Sømænds Fortis i Vinternattens svære Storme. — Da var de taageklamme, snefyldte Vinternætter og de skjulte Skær Sømændens Skræk, nu er det Miner og natlige Torpedoangreb. — Kulturen sejrer over Naturen ogsaa paa Rædselens Omraade.

Hvad Bølger og Strøm ikke har kunnet sonderdele og føre med sig, de massive, vægtige Jernmasser af Skrog og Maskiner, som det ikke tidligere har kunnet lønne sig at optage fra Havets Dyb, er nu under Jernmanglen bleven en søgt Vare og en rentabel Forretning at tage op. Her udfør Kysten, hvor Strandinger tidligere hyppigt fandt Sted, optages i denne Tid Resterne af en for 27 Aar siden strandet Damp, og paa Pladsen syd for Havnen er man beskæftiget med at skille Jernpladerne ad. Disse har holdt sig godt, trods det lange Ophold i det vaade Element, og sendes herfra til Støberierne, for at omsmeltes.

Mange Skibes Ballast, der har bestaaet af Jern i Blokke, bliver f. T. gjort i Penge og erstattet med Cementblokke, saaledes har Ejeren af den gamle Fregat „Jylland“ gjort en fin Forretning.

Da Jordemoderens Praksis steg.

I et Sogn i Vendsyssel havde de Mødder, der forestod Petroleumsudelingen, indført den „bekvemme“ Ordning, at man kan faa Petroleum hos Købmændene, naar man kommer kørende med Jordemoderen, og hun rekvirerer.

— Men nu skal i Følge „Nordjll. Dgbl.“ Jordemoderens Praksis være steget i saa forbausende Grad, at d'Hrr. Petroleumsmænd begynder at hænges med Ørene.

En Almanak-Reform.

Den Almanak, som Københavns Observatorium udgiver, vil til næste Aar undergaa en Reform, idet der i Følge „Berl. Tid.“ ikke mere vil blive angivet, hvornaar Aarstiderne begynder. Før stod der, hvornaar Foraar, Sommer, Efteraar og Vinter begyndte; men det falder altsaa bort, fordi — som Professor Strømgreen siger — Vejret retter sig slet ikke efter Kalenderen.

Vær forsigtig med Solbad!

En 12-Aarig Dreng i Korsør døde i Søndags af Solstik. Drengen havde været i Vandet og laa derefter to Timer nøgen og tog Solbad.

Om Aftenen blev han utilpas og fik Hjernekrampe. Læge Lund, der blev tilkaldt, beordrede Drengen indlagt paa Sygehuset, og en Time efter Indlæggelsen døde han.

Danske Sprogblomster.

Vort Sprog er ikke rigt nok. Vi vader jo allerede i Ord med flersidig eller i alt Fald meget almindelig dobbelt Betydning, uden at Sprogkritikerne paataaler det, endsiges søger at hjælpe os ud over Vanskelighederne.

Hvad er f. Eks. Korset? Sidder det over Kirkedøren eller om en Kvindes Liv? Læg (Del af Benet eller Fold i en Dug osv.). Lidt (lille eller at lide). Afslæning (at læse eller at læsse). Vandrende (Fodgænger eller Tagnedløb). Og nu Udtalen, Belegningen af Vokalerne? Vi nævnedes foran Korset, men videre: Os (Lampe eller vi). Vige (en eller Tobak). Talle (tælle eller tale). Helt (en eller ganske). Moderne (Hatte), men Moderne (er andre i Aar).

Gudstjenester og Møder.

Søndag 29. Juli.

Allinge Kirke Kl. 9½. Skrm. Kl. 9. St. Ols Kirke Kl. 2 Skrm. 1½.

Kl. 4 Frikultsmøde i Allinge (Anlæg), Lærer Roos taler.

Mandag Aften 7½. Møde for K. F. U. K.

Tirsdag Aften Kl. 7½. Møde for K. F. U. M. i Menighedshjemmet.
Onsdag 1. August Fælleskredsmøde paa Menighedshjemmet Kl. 7½. A. Dam taler.

Evangel. luth. Missionsforening.
Allinge Søndag Kl. 9½. M. Kofoed
Rutsker — — 3 O Westh.
Rø — — 3 M Kofoed

En Pige eller Enke,

der vil malke to Køer og hjælpe til med Husets Arbejde, kan straks eller senere faa Plads hos

Jens Hansen, Lindeskoven, Rø.
— Om ønskes kan et Barn medtages.

En rund Guldbrosche

bestaaende af en Blomst i Midten omgivet af Bogstaver, er Søndag d. 22. Juli tabt af en Dame, boende paa Hammershus.

Bedes mod en god Ducør afleveret til Hotellets Portier.

Olsker.

Kommuneskatten

for 1ste Halvaar 1917—18 maa være indbetalt inden 4. August, hvorefter Rente vil blive tillagt.

Fremtidig modtages Skatter kun paa Brøddegaard.

Sogneraadet.

Tysk Krystalsalt

anbefales til Saltning af Kløver og Hø. Prisen er 3 Kr. 50 Øre pr. 50 Kilo.

Nordlandets Handelshus.

Al Bærplukning

i Tøredalen er forbudt.

L. Dam,
Tuleborg, Ruls.

Sild.

— Bestillinger paa fersk Sild til Saltning og saltet Sild i Tønder, Fjerdinger og Ottinger modtages og ekspederes i den Rækkefølge, som Bestillingerne indgaar.

¼, ½ og ¾ nysaltet Sild er paa Lager og sælges til en rimelig Pris pr. Kontant.

I. B. Larsen

Allinge Telefon 12.

Det meddeles herved ærede Kunder, at Detailsalg af Øl og Sodavand fra Lager ikke mere vil finde Sted. Flaske-Øl og Sodavand udeliveres herefter kun i hele Kasser, mindre Partier faas hos Købmændene

Jacob Larsen,
Tuborg-Depot.

Store gode Kirsehær

køber

Carlner Kofoed, Allinge.

En paalidelig Karl

søges til 1ste November paa „ALDERSRO“ pr. Allinge.

Høj Løn gives, naar vedkommende vil malke.

Alle skattefri Øsorter

og Sodavand samt Bayerskøl faas hos

P. C. Holm.

Roehakker

anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Højeste Pris

betales for renvaskede, strikkede uldne Klude og prima renvasket tør Uld, naar der byttes med Manufakturvarer.

Chr. Olsen, Messen, Allinge.

Telefon Nr. 100.

Vi har Lager af de gode franske

Høstleer, Lebomme, Forke, Høstriver

og anbefaler samme til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Uldne strikkede Klude

betales med 1,50 pr. kg, naar Varer tages i Bytte.

Nordlandets Handelshus.

Brødrene Anker
Jernstøberi & Maskinfabrik
Telefon 2. **Hasle** Telefon 2.
Selvvandingsanlæg, Vand- & Aljepumper m. m.

Danske uldne Klædevaren

til Damer, Herrer og Børn.

Telefon 100.

Chr. Olsen, Messen, Allinge.

Støbestaals-Høstleer, Lebomme, Høforke, Haandriver.

Vi har udmærket gode Redskaber og sælger særdeles billigt, saa længe det gamle Lager rækker til.

Nordlandets Handelshus.

Ejendom til Salg.

En god lille Landejendom i Rø Sogn er billig til Salg. Ejendommen er smukt beliggende lige op ad Sognevej. Areal 7 Tdr. Land. Gode Bygninger, brandforsikret for 7000 Kr. Stor og god Frugthave. — Ejendommen eigner sig fortrinlig for en Fisker. Nærmere Oplysning ved Sparekassekasserer H. Ipsen, Allinge.

Et Parti

Badedragter og Hætter

(lidt falmede) sælges til ca. halv Pris.

Nordlandets Handelshus.

Strikkede uldne Klude

købes og betales med 1 Kr. 50 Øre kg, naar Varer tages i Bytte.

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

CLOËTTA
ALBA
Spise - Chocolader

Badedragter
Badebind
Badekaaber
Badelænger

Badehætter
Badesko
Badehaandklæde
Strandkyser

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Danske og engelske Strømper

og Sokker for Damer, Herrer og Børn. Stort Udvalg.

Telefon 100.

Chr. Olsen, Messen, Allinge.

RØ.

Godtgørelse for Rug, leveret til Brødkorn i Tiden fra 16. Marts til 1. Maj samt Godtgørelse for Rug anvendt til Hjemmebagning udbetaler Onsdag den 1. August Eftm. Kl. 5 paa Rø Alholdshotel. for Sogneraadet
M. Lund.

Sild.

Ærede Forbrugere af fersk og saltet Sild bedes indgive Deres Bestillinger til

Allinge-Sandvig Salteri,
Telf. 92. Chr. Jørgensen.

det bag Øret

og glem ikke, at Nordbornholms største Lager og største Udvalg af Manufakturvarer findes i

Magasin du Nords Udsalg,
Allinge.

Nyrøget Sild

fra eget Røgeri haves i Reglen hver Dag.

Nylagt Spegesild

fra eget Salteri haves i ¼, ½, ¾ Tønder og Stykkevis til billigste Pris. Bestillinger paa Læggesild modtages gerne. Saltning besørges.

I. B. Larsen

Telefon Allinge 12.

Erindringsliste.

—0—

Toldkamret 8—12 Form., 2—7 Efterm.
Kæmnerkontoret 10—11 og 2—4.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Stempelfilial i Sparekassen 10—12, 2—4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.
Distriktslægen 8—9 og 2—3.
Postkontoret: Søndag 9—12 og 2—6.
Søndag 12—2.

Telegrafstationen 8 Morgen til 7 Aften.
Søndag 12—2.

Borgmesteren træffes paa Kæmnerkont Brændirektøren Mandag og Fredag Form. 8 til 10.

Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em.

Folkeregisteringen paa Raadhuset: Tirsdag Kl. 3, Fredag 7—8.

Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—7
Hjælpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm, Kasserer H. P. Kofoed. Kontortid hver Fredag fra 5—7.

Aldeles prima Kvaliteter

Corve-Eddikesyre Nr. 1
Heidelberg Lagereddike
Sprit-Eddike Nr. 1

sælges i

Nordlandets Handelshus.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind i 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Gode kantskaarne ¾ og 1"

Udskuds-Brædder!

— Heraf ventes daglig en større Ladning. — Alle Længder — alle Brædder. Prisen billigst i

Nordlandets Handelshus.

Olsker.

Al Bortkørsel af Sand og Grus fra Kommunens Forstrand fra Allinge til Rø Grænse forbydes alle Uvedkommende (dem, der ikke borte Olsker). Overtrædelse heraf vil blive paatalt.

St. Ols Sogneraad den 4/7 1917.

P. S. V.

K. A. Mogensen

Plovspidser og Plovskær

passende for

Oliver- og Canada-Plovene

Nr. 97 og 98—99 sælges i

Nordlandets Handelshus.

Hus til Leje.

Det Arbejdsmand Johannes Olsens Enke tilhørende Hus paa Nørregade i Allinge er at faa til Leje ved Henvendelse til Anton Sonne.

Slagtekreaturer

er til Salg eller Bytte mod Kælvkøer eller Kvier hos Lund, Opsynsholigen i Rutsker Plantage.

Til Nedsaltning

af Sild, Fisk og Kød maa vi anbefale:

Ægte spansk grov Salt og raffineret Køkkensalt, som sælges til laveste Pris.

Nordlandets Handelshus.

50 hele, 20 kvart og 25 sjettedels Tønder

Bornholmsk Spegesild

haves paa Lager og sælges billigt. Bestillinger paa Læggesild modtages gerne.

Mathias Jacobsen,

Telefon Nr. 25, Allinge.

By- og Herredsfuldmegetig Johannes Kofoed, Hasle.

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag efter Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Klorfalk, Skurepulver, Blegfoda, Ludpulver, Grøn Sæbe Nr. 1, Pulv. Soda.

Rigeligt Lager, billige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Lucerne-Kløver

Ca. 3000 Pd. ønskes til Købs.

Tilbud bedes opgivet til Telefon Sandvig 17.

Gammelt Jern

og

Støbegods

købes

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Strandkyser.

Nyt stort Udvalg paa Lager.
Magasin du Nords Udsalg,
Allinge.

Vær saa god snarest at opgive os Behovet til Efteraaret af

Superfosfat og Kaligødning.

Sendinger kan ventes i Løbet af næste Uge.
Nordlandets Handelshus.

Kjoler og Bluseliv i Moll og Voile.

Nederdele i Frotté og Vadmél.
Damelingeri i stort Udvalg.

Magasin du Nords Udsalg
Allinge.

Et Parti

Bord- og Gulvtæpper

sælges ekstra billigt i

Nordlandets Handelshus.

Altid

Prima Kolonialvarer

til billigste Dagspriser.

Altid friskbrændt Kaffe.

Altid extra prima Margarine
til billigste Dagspris.

Altid stort Udvalg i
Glas og Porcelæn
til smaa Priser.

Altid velassorteret Isenkramlager hos
Allinge Kolonial- & Produktforretning

Superfosfat og Kaligødning!

Vi beder om Bestillinger til Efteraarsforbrug, idet vi ikke tager mere hjem, end som der bliver bestilt. Prisen bliver omtrent som i Foraaret og lavest i

Nordlandets Handelshus.

Vort Lager er rigelig forsynet med

51 pCt. Texas Bomuldsfrøkager
43 pCt. New-Orlean Bomuldsfrøkager
Suktermelasse.

Coldings kontrollerede Foderblandinger
Langlands Kontrolfoder

Alt i prima kontrollerede Varer og til billigste Dagspris hos

Allinge Kolonial- & Produktforretning

Arbejdstøj.

Jakker, Benklæder og Veste,
forarbejdet af stærke Stoffer, findes paa Lager i stort Udvalg.

Blaa Maskintøj i prima Kvalitet.

Priserne ere yderst lave i

Nordlandets Handelshus.

Heine-Motiv.

Vi vugged' i dybe Drømme
i Baaden en stille Kvæld
paa Maanestråalernes Strømme:
— et gyldent, rislende Væld.

Og taaget i Maaneglansen
laa Skyggeen lyst. —
Der vugged' Spøgelse-Dansen
til Toner, der skælved' af Lyst.

— Vi hørte dens Smelten og Deen,
en Vellyd, der steg og sank. —
— ak, men vi sejlede paa Søen,
og den laa endeløs — blank!

Chr. Stub Jørgensen.

Hvad der kan findes paa.

Norsk „Morgenbladet“ fortæller følgende „nye og sandfærdige Vidnesbyrd“ om Livet blandt vort Broderlands mange nye Naboer:

En Flok godhjerlede yngre Skibsrhedere fik Medlidenhed med en jævnaldrende, som ikke havde været med i Spekulationen. Vi byder dig en Tjans, siger de til ham. Du skal faa 50,000 Kr. hvis du inden tre Maaneder kan spille Solveigs Sang“ fejlfrit. Manden var ikke musikalsk; men han terpede løs paa „Solveigs Sang“ Dag og Nat og kunde den til Slut. Ved den afgørende Prøve i et af Byens eleganteste Lokaler gik han dog af lutter Nervøsitet fra Koncepterne og table derved de 50,000 Kr.

Vi byder dig en ny Tjans, siger saa Vennerne. Kan du tage Studentereksamen paa to Aar, skal du faa 250,000 Kr.

Nu har Manden forladt Hustru og Børn, ligger paa Landet med en Manuduktør, som betales med 500 Kr. pr. Maaned, og læser paa Kraft. Det bliver en spændende Censur for ham i 1919.

En Vovehals.

For ca. 80 Aar siden var den ungarske Grev Sandor en af de mest kendte og omtalte Personer i Wien. Han var en Svigersøn af Statsmanden Fyrst Metternich og var kendt for at være sin Tids største Vovehals. Man fortæller en Mængde Historier om hans Paafund. Engang lod han sin Hest springe over en Torvekone med alle hendes Varer.

Han var Politiets Skræk, og Politiet vovede ikke at røre den almægtige Fyrstes Svigersøn. I den Anledning fik han en Gang et pudsigt Væddemaal i Stand. Han paastod, at han skulde faa Politiet til at arrestere sig paa en offentlig Plads, uden at han havde gjort sig skyldig i den mindste Lovovertrædelse.

Iført enkle, men skidne Klæder, gik han ind i en tarvelig Café. Da han skulde betale Kelneren, saa han sig urolig omkring og tog tilsidst en Seddel paa 1000 Gyl-den op fra sit ene Støvleskaft.

Kelneren fortalte øjeblikkelig dette til Værten, som straks meldte det til Politiet. Nogle Øjeblikke derefter kom en Politikonstabel, som bragte ham til Politistationen.

Han blev taget i Forhør, og man spurgte ham, hvor han havde faaet Pengene.

„Det angaar ikke Dem“, svarede Sandor. „Hvorfor har De i det hele taget ladet mig anholde? Er det maaske forbudt at gaa med Penge i Støvleskaftet?“

„Deres Navn?“

„Grev Sandor, var Svaret.

„Er De forrykt?“

„Nej, men De er det, som lader anholde Folk, der intet galt har gjort. Før mig til min Svigerfaders Slot, saa kan vi tale nærmere om Sagen.“

Sandor vandt Væddemaallet, samtidig med, at han ogsaa fik ærgret Politiet.

Efter en Folkfest gaar det i Toget saa jivligt til, at Konduktøren ser sig nødsaget til at skride ind, da der smides tomme Flasker ud paa Perronen.

— Jeg maa gøre d'Hrr, opmærksom paa, at det er forbudt at kaste Genstande ud gennem Kupevinduet.

Hvortil en af Passagererne meget fornærmet spørger:

— Hvoraa er man begyndt at kalde en tom Ølflaske for — en Genstand?

Herren: Lider Frøkenen ogsaa af ubehagelige Drømme?

Damen: Jo, meget ofte, forleden Nat drømte jeg, at jeg var gift med Dem!

Lærredsfodtøj og Sandaler

haves paa Lager i

C. Larsen's Skotøjsforretning, Allinge.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Med Sejler „I. P. Holm“ ventes i Løbet af 8—12 Dage

Prima Portland Cement i Fade.

Vi tilraader Forbrugere at forsyne sig ved denne Lejlighed.
Prisen er billigst fra Skib.

Nordlandets Handelshus.

Regnfrakker og Paraplyer.

Stort Lager og Udvalg i

Magasin du Nords Udsalg, Allinge.

Køb Klædninger og Arbejdstøj i Nordlandets Handelshus.

Icopal- og Lædertagpap

fra Jens Villadsens Fabrikker og anbefaler samme til billigste Dagspris fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Fest- og Brudegaver

køber De bedst og billigst i

Allinge Ur- og Guldmedeforretning.

Skeer og Gaffler i Sølv og Sølvplet er atter paa Lager.
Lommeure til billige Priser i ekstragode Kvaliteter med skriftl. Garanti.
Brugte Ure tages i Bytte.

Gravering gratis.

Telefon 93.

A. M. Lindberg.

Klipfist, Ris, Rismel, Kartoffelmel, Sagomel,
Byggryn, Havregryn, Sagogryn,
Svedster og Rosiner.

Alt i prima Kvalitet anbefales fra

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

Billigste Annoncepris. — Største Udbredelse paa Nordlandet.

Nørresundby Gødningskalk.

Vi forsøger at skaffe en Ladning heraf i Løbet af en Maanedes Tid. Pris 19,50 Kr. pr. 1000 Kilo fra lossende Skib og frit paa Banevogn i hele Vognladninger.

Nordlandets Handelshus.